

Рекомендовано
на засіданні кафедри
Залізничні станції та вузли
прот. № 1 від 26.08.2024 р.

СИЛАБУС З ДИСЦИПЛІНИ

Організація митного контролю на залізничному транспорті

I семестр 2024-2025 навчального року

освітній рівень - другий (магістр)

галузь знань 27 Транспорт

спеціальність 275.02 Транспортні технології (на залізничному транспорті)

освітня програма: - митний контроль на транспорті (залізничний транспорт) (МКТ)

Час та аудиторія проведення занять: Згідно розкладу - <http://rasp.kart.edu.ua/>

1. Команда викладачів:

Лектор та викладач практичних занять

Пестременко-Скрипка Оксана Сергіївна (кандидат технічних наук,
старший викладач), Контакти: +38 (066) 6410-140, e-mail:

pestremenko@kart.edu.ua

Години прийому та консультації: кожен понеділок з 12.00-13.00

Розміщення кафедри: Місто Харків, майдан Фейєрбаха, 7/1 корпус, 3 поверх, 304 аудиторія.

Веб сторінка курсу: <http://do.kart.edu.ua/>

Додаткові інформаційні матеріали: <http://metod.kart.edu.ua>

Цілі та завдання навчальної дисципліни.

Євроінтеграція держави сьогодні - шлях до економічного зростання, розвитку новітніх технологій, процесів, виробництва. В цьому контексті залізничний транспорт набуває особливого значення як ланка, що з'єднує країни та забезпечує міжнародні перевезення вантажів і товарів. Тому залізниці сьогодні стали бізнес-утворюючим фактором в міжнародних відносинах і багато в чому визначають обсяги та швидкість доставки вантажів і товарів між державами. При цьому одним з обмежуючих ресурсів є час проведення митних процедур на залізничному транспорті при експортно-імпортних та транзитних перевезеннях вантажів.

Саме володіння сучасною транспортною технологією і актуальною інформацією разом з умінням ефективно застосовувати новітні методи та засоби технологічних процесів разом з митними процедурами є основою підвищення якості перевезень вантажів та пасажирів у міжнародному залізничному сполученні.

Вивчаючи цей курс, студенти не тільки зрозуміють основи митного законодавства відносно до питань організації та перевезення товарів, вантажів, пасажирів і рухомого складу, а й зрозуміють сутність митних процедур на транспорті, їх форм, методів, режимів, правил, відповідальності за порушення, умов застосування, взаємодії митниці, прикордонних органів та залізниць. Вони будуть мати уявлення щодо системи державного тарифного та нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, державної дозвільної системи для експортно-імпортних товарів і вантажів, системи управління ризиками при перевезеннях різноманітних вантажів в міжнародному залізничному сполученні.

Курс має на меті сформувати та розвинути наступні компетентності студентів:

- 1. Ціннісно-сміслову компетентність** (формування та розширення світогляду студента в області використання основ митного законодавства при управлінні перевізним процесом в міжнародному залізничному сполученні, формування сучасних сумісних з митними, прикордонними та іншими контролюючими органами технологій обробки міжнародних вагонопотоків, транспортних та інших супровідних документів);
- 2. Загальнокультурну компетентність** (розуміння культурних, історичних та регіональних особливостей, що склалися в Україні та за її межами в області управління перевізним процесом на залізничному транспорті, історичного розвитку митних відносин, взаємодії залізниць з митними та прикордонними органами при міжнародних перевезеннях);
- 3. Навчально-пізнавальну компетентність** (формування у студента зацікавленості про стан та перспективи розвитку транспортних технологій і спільних з митним органами технологічних процесів на транспорті; формування індивідуального професійного мислення з метою розвитку креативної складової компетентності; оволодіння навичками комп'ютерного моделювання; здатність студента формувати цілі дослідження; проводити аналіз складних ситуацій та з метою їх вирішення знаходити рішення в контексті забезпечення умов стійкого безперебійного процесу обробки міжнародних перевезень у залізничному сполученні);
- 4. Інформаційну компетентність** (розвиток вмінь студента до самостійного пошуку, аналізу, структурування та відбору потрібної інформації в області управління перевізним процесом міжнародного вантажо- та пасажиропотоків, в тому числі в умовах виконання митних процедур, за допомогою сучасних інформаційних технологій);

5. **Комунікативну компетентність** (розвиток у студента навичок роботи в команді шляхом реалізації групових проектів в області управління міжнародними залізничними перевезеннями в умовах виконання митних процедур, вміння презентувати власний проект та кваліфіковано вести дискусію у досліджуваній сфері);
6. **Компетентність особистісного самовдосконалення** (елементи духовного й інтелектуального саморозвитку; підтримка постійної жаги до самовдосконалення та самопізнання, шляхом постійного пошуку нетрадиційних підходів до проблеми формування інтелектуальних та транспортних технологій при міжнародних залізничних перевезеннях, в тому числі в умовах виконання митних процедур).

Чому ви маєте обрати цей курс?

Якщо вас цікавить організація міжнародних залізничних перевезень, їх митне оформлення та митний контроль, спільні з митними органами технології обробки міжнародних вантажопотоків, вам потрібно саме це!

Цей курс надає навички щодо застосування митного законодавства при організації, оформленні і перевезеннях вантажів і пасажирів у міжнародного залізничному сполученні.

Від здобувачів очікується: базове розуміння основ експлуатаційної, вантажної та комерційної роботи залізничного транспорту; діючих інформаційних систем управління, планування, контролю на залізничному транспорті; основ митної справи на транспорті; методів дослідження операцій.

Зміст курсу, який вивчається з лютого по травень, присвячено митним процедурам на транспорті; технологічним процесам обробки міжнародних вантажо- і пасажиропотоків; правилам і порядку переміщення та пропуску через митний кордон на залізничному транспорті пасажирів, товарів, вантажів та інших предметів; основам дозвільної системи при митному оформленні та митному контролі міжнародних перевезень; попередженню можливих порушень митних правил на транспорті; спільним технологічним схемам міжнародних вантажів та пасажирів через державний кордон на транспорті.

Курс складається з однієї лекції і одного практичного заняття на тиждень та супроводжується текстовим матеріалом, презентаціями та індивідуальними завданнями на розрахункову роботу. Студенти матимуть можливість застосовувати отримані знання та вирішувати практичні питання протягом обговорень в аудиторії та розробки розрахункової роботи з організації митного оформлення і митного контролю міжнародного залізничного перевезення.

Команда викладачів буде готовою надати будь-яку допомогу по електронній пошті і особисто у зазначений час консультації з курсу навчальної дисципліни, з питань виконання індивідуальних завдань та курсової роботи за відповідними змістовими модулями:

Змістовий модуль 1. Митні формальності для підготовки к митному оформленню

Змістовий модуль 2. Митний контроль та митне оформлення

Опис навчальної дисципліни:

- кількість кредитів ЄКТС – 4;
- загальна кількість годин – 120;
- термін викладання – I семестр.

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 27 Транспорт	Професійної підготовки	
Модулів – 2	Спеціальність	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1й	-
Загальна кількість годин – 120	275.02 Транспортні технології (залізничний транспорт)	Семестр	
		1-й	-
Тижневих годин для денної форми навчання: <i>аудиторних – 4</i> <i>самостійної роботи студента – 3,5</i>	Другий рівень вищої освіти: (магістр)	Лекції	
		30 год.	-
		Практичні	
		30 год.	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		50 год.	-
		Індивідуальні завдання:	
		розрахункова робота - 10 год.	
Вид контролю: іспит			

Анотація програми та основних модулів навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Митні формальності для підготовки к митному оформленню

Тема 1. Сутність та процедури здійснення митного контролю.

Тема 2. Ідентифікація товарів та визначення країни походження.

Тема 3. Визначення митної вартості товарів.

Тема 4. Митні режими.

Тема 5. Митні формальності при здійсненні митного оформлення товарів.

Модуль 2.

Змістовий модуль 2. Митний контроль та митне оформлення

Тема 6. Митне оформлення та декларування. Зони митного контролю.

Тема 7. Здійснення митного контролю.

Тема 8. Загальні положення системи управління ризиками.

План лекцій, практичних і лабораторних занять

Тиждень	Кількість годин	Тема лекції	Кількість годин	Тема практичних (ПР) та лабораторних занять (ЛР)
	2	Лекція №1. Тема 1. Сутність та процедури здійснення митного контролю.	2	ПР-1 Сутність і правила здійснення митного контролю. Об'єкти і суб'єкти митного контролю. Організаційно-управлінські заходи митного контролю. Завдання митного контролю. Технічні засоби митного контролю.
	2	Лекція №2. Тема 2. Ідентифікація товарів та визначення країни походження.	2	ПР-2 Митна територія та митний кордон. Класифікатор товарів зовнішньоекономічної діяльності.
	2	Лекція №3.	2	ПР-3 Визначення та підтвердження країни

		Тема 2. Ідентифікація товарів та визначення країни походження.		походження товару. Порядок перевірки документів з підтвердженням країни походження товару.
	2	Лекція №4. Тема 3. Визначення митної вартості товарів (МВТ).	2	ПР-4 Порядок визначення МВТ. Порядок заявлення МВТ. Порядок підтвердження МВТ.
	2	Лекція №5. Тема 3. Визначення митної вартості товарів (МВТ).	2	ПР-5 Контроль визначення МВТ. Коригування МВТ. Методи визначення митної вартості товарів.
	2	Лекція №6. Тема 4. Митні режими.	2	ПР-6 Види та особливості митних режимів. Вибір та зміна митного режиму. Митний статус товарів у митних режимах.
	2	Лекція №7. Тема 5. Митні формальності при здійсненні митного оформлення товарів.	2	ПР-7 Засоби та способи переміщення через митний кордон України товарів та інших предметів. Права та обов'язки перевізника.
	2	Лекція №8. Тема 5. Митні формальності при здійсненні митного оформлення товарів	2	ПР-8 Переміщення товарів через митний кордон України. Митні формальності на залізничному та автомобільному транспорті.
Модульний контроль знань				
	2	Лекція №9. Тема 6. Митне оформлення та декларування. Зони митного контролю.	2	ПР-9 Мета, місце і час здійснення митного оформлення. Процедура, місце і строки декларування. Види митних декларацій.
	2	Лекція №10. Тема 6. Митне оформлення та декларування. Зони митного контролю.	2	ПР-10 Прийняття декларації до оформлення. Відмова в прийнятті ВМД до оформленні. Аналювання ВМД.
	2	Лекція №11. Тема 6. Митне оформлення та декларування. Зони митного контролю.	2	ПР-11 Порядок зберігання, архівації та знищення ВМД. Відповідальність за недекларування товарів та транспортних засобів. Автоматизована система та програмні продукти митного оформлення.
	2	Лекція №12. Тема 6. Митне оформлення та декларування. Зони митного контролю.	2	ПР-12 Мета і порядок створення зон митного контролю. Розміщення споруд та об'єктів у зонах митного контролю. Режим зоні митного контролю. Відповідальність за порушення режиму зони митного контролю.
	2	Лекція №13. Тема 7. Здійснення митного контролю.	2	ПР-13 Документи та відомості для здійснення митного контролю. Форми та особливості митного контролю.
	2	Лекція №14. Тема 7. Здійснення митного контролю.	2	ПР-14 Перевірка документів та відомостей при митному контролі. Перевірка транспортних засобів при митному контролі. Митні експертизи. Спільний митний контроль і оформлення вантажів. Порушення митних правил та відповідальність за такі порушення.
	2	Лекція №15. Тема 8. Загальні положення системи управління ризиками	2	ПР-15 Цілі застосування системи управління ризиками. Аналіз ризику та його об'єкти. Оцінка та управління ризиками. Індикатори ризиків. Застосування профілів ризику під час митного контролю та митного оформлення.
Модульний контроль знань				
Іспит з дисципліни				

Інформаційне забезпечення самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Основна література до всіх тем:

1. Митна справа: Підручник / О.П. Гребельник. – К.: Центр учбової літератури. – 2016. – 472 с.
2. Управління митними ризиками: теорія та практика : монографія; за заг. ред. І. В. Несторишена та В. А. Туржанського. – Ірпінь-Хмельницький, 2018. – 302 с.
3. Митна справа: Підручник /А.А. Дубиніна, С.В. Сорокіна, О.І. Зельніченко. – К.: ВД «Професіонал», центр навчальної літератури. – 2010. – 320 с.

4. Митний кодекс України. – С.: Алерта. – 2020. – 396 с.
5. Митні інформаційні технології: Навчальний посібник / За ред. П.В. Пашка. – К.: Знання. – 2011. – 391 с.
6. Управління ризиками в митній справі: зарубіжний досвід та вітчизняна практика : монографія; за заг. ред. І.Г. Бережнюка. – Хмельницький, 2014. – 288 с.

Додаткова література до всіх тем:

1. Зеркалов Д.В. Інкотермс [Текст]: Посібник. – К: Дакор, КНТ, Основа, 2007. - 128с.
2. Закон України "Про митну справу в Україні"
3. Порядок взаємодії митниць і залізниць України при переміщенні через митний кордон товарів та інших предметів у вантажних поїздах. - Укрзалізниця. - 2001. - 56с.
4. Митна справа [Текст]: Словник-довідник. – Х.: Видавнича група "РА-Каравелла", 2000

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

1. <http://metod.kart.edu.ua/>
2. <http://www.uz.gov.ua>
3. <http://www.sfs.gov.ua/>
4. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
5. <http://cmpt.com.ua/helpful-information/rules-of-entry-to-ukraine/procedure-customs-control-tourists-who-follow-in-ukraine-cars-buses>

Вимоги викладача

Пестременко-Скрипка Оксана Сергіївна (<http://kart.edu.ua/pro-kaf-zsv-ua/kolectuv-kafedru-zsv-ua/pestremenko-skripka-os-ua>) – старший викладач кафедри залізничних станцій та вузлів в УкрДУЗТ. Отримала ступінь к.т.н. за спеціальністю 05.22.01 Транспортні системи у УкрДУЗТ у 2018 році. Напрямки наукової діяльності: аналіз напрямків розвитку прикордонних передавальних станцій.

Вивчення навчальної дисципліни «Організація митного контролю на залізничному транспорті» потребує:

- виконання завдань згідно з навчальним планом (індивідуальні завдання, розрахункова робота (РР), самостійна робота тощо);
- підготовки до практичних занять;
- роботи з інформаційними джерелами.

Підготовка до практичних занять робіт передбачає: ознайомлення з програмою навчальної дисципліни, питаннями, які виносяться на заняття з відповідної теми; вивчення методичного матеріалу.

Рішення практичних завдань повинно як за формою, так і за змістом відповідати вимогам (мати всі необхідні складові), що висувуються до вирішення відповідного завдання, свідчити про його самостійність (демонструвати ознаки самостійності виконання здобувачем такої роботи), відсутність ознак повторюваності та плагіату.

На практичних заняттях присутність здобувачів вищої освіти є обов'язковою, важливою також є їх участь в обговоренні всіх питань теми. Пропущені заняття мають бути відпрацьовані. Це ж стосується й студентів, які не виконали завдання або показали відсутність знань з основних питань теми. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників процесу навчання, бути зваженим, уважним та дотримуватися дисципліни й часових (строкових) параметрів навчального процесу.

Відвідування здобувачами лекцій є обов'язковим. За кожну пропущену без поважних причин лекцію число балів при оцінюванні за модуль за відвідування занять зменшується на 2 бали. Пропущені лекції не відпрацьовуються.

Здобувач має право оформити письмово бажання самостійного вивчення курсу дисципліни без відвідування лекцій та практичних занять за згодою лектора та керівника

практичних занять та наданням відповідного розпорядження по факультету, підписаного деканом факультету.

Активність на практичних заняттях оцінюється (% від суми балів за активність):

- за їх відвідуванням (10 %);
- ступенем залученості (участь в обговореннях питань за тематикою занять) (35 %);
- ступенем та кількістю вірних відповідей (35 %);
- виконанням індивідуальних завдань за тематикою заняття (20 %).

Заплановані результати навчання

Результатами вивчення дисципліни «Організація митного контролю на залізничному транспорті» має стати оволодіння знаннями щодо:

- застосування митного законодавства при організації та перевезенні вантажів, товарів, рухомого складу і пасажирів у міжнародному сполученні;
- виконання митних процедур, в тому числі при організації митного оформлення транспортної документації експортно-імпорتنних перевезень;
- додержання правил та вимог державної дозвільної системи для експортно-імпорتنних товарів і вантажів;
- застосування системи управління ризиками при перевезеннях різноманітних вантажів в міжнародному залізничному сполученні;
- визначення митних режимів при переміщенні вантажів та товарів через митний кордон держави;
- визначення методів та форм митного контролю при переміщенні вантажів та товарів через митний кордон держави;
- дотримання митних правил та вимог і відповідальності за їх порушення;
- визначення технології взаємодії адміністрації залізниць, митних та прикордонних органів при здійсненні міжнародних перевезень.

Отримані професійні навички і вміння, які завжди, затребувані на ринку праці, оскільки фахівці з транспортних технологій на залізничному транспорті з поглибленими знаннями митного законодавства працюють, як в державному, так і приватному секторі економіки; транспортно-закупівельних організаціях з зовнішньоекономічною діяльністю; в транспортно-експедиторських компаніях.

Контрольні заходи результатів навчання

Методи контролю:

Усне опитування, поточний контроль, модульний контроль (тести), оцінювання виконання розрахункової роботи, підсумкове тестування, іспит. При оцінюванні результатів навчання керуватися Положенням про контроль та оцінювання якості знань студентів в УкрДУЗТ (<http://kart.edu.ua/images/stories/akademiya/documentu-vnz/polojennya-12-2015.pdf>).

Згідно з Положенням про впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу використовується 100-бальна шкала оцінювання.

Принцип формування оцінки за перший та другий залікові модулі відбувається за 100-бальною шкалою. Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач за різними видами навчального навантаження, що наведено у таблиці.

Максимальна кількість балів за модуль			
Поточний контроль	Модульний контроль (Тести)	Сума балів за модуль	
		M1	M2
до 60	до 40	до 100	до 100
Відвідування занять (лекцій/практичних)		10	10
Активність на практичних заняттях (усні відповіді, письмові роботи, індивідуальні завдання)		50	30
Виконання індивідуального завдання (РР)		-	20
Підсумок		до 60	до 60

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до державної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E)

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік або екзамен (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Кодекс академічної доброчесності

Порушення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням:

<http://kart.edu.ua/documentu-zvo-ua>

Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультуватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи.

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.

Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <http://do.kart.edu.ua/>.